

זוהר היומי

זוהר שמות – דף ס"ד ע"א

פרשת בשלח

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ס"ג ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

מַחֲלֵל יוֹמָא דְשַׁבְּתָא, בִּידוּי בְּעוֹבְדָתָא. בְּרַגְלוֹי, לְמַהֲךְ לְבַר מִתְרִין אֶלְפִין אֲמִין. כָּל אֱלִין חֲלוּלָא דְשַׁבְּתָא אֵינוֹן.

תרגום לעברית

וְלִכֹּן אֲזַהְרָה לְאָדָם שְׁמַתְעִטֵּר בְּעִטּוֹר קָדוֹשׁ שְׁלִמְעָלָה, שְׁלֵא יֵצֵא מִפִּיו דְּבוּר שֶׁל חֵל, מִשּׁוּם שָׂאם יֵצֵא מִמֶּנּוּ, הוּא מַחֲלֵל אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת, בִּידוּ - בְּמַעֲשֶׂה, וּבְרַגְלָיו - לְלַכֵּת מִחוּץ לְאֶלְפִים אֲמָה. כָּל אֵלּוּ הֵם חֲלוּלֵי שַׁבָּת.

טקסט הזוהר

אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ, דָּא אִיהוּ אֲתֵר יִקְרָא דְקָדוּשָׁה, דְּהָא לְבַר מִנִּיהּ, אֱלֹהִים אַחֲרִים נִינְהוּ. בְּרוּךְ כְּבוֹד יי', דָּא כְּבוֹד דְּלַעֲיָלָא. מִמְּקוֹמוֹ, דָּא כְּבוֹד דְּלִתְתָּא. דָּא אִיהוּ רִזָּא דְעֵטְרָא דְשַׁבָּת, בְּגִין כֹּךְ אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ. זַכָּאָה חוֹלְקִיהּ מֵאֵן דְּזָכִי לִיקְרָא דְשַׁבְּתָא זַכָּאָה אִיהוּ בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי. (שמות יז) וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה עֲבוֹר לִפְנֵי הָעָם וּגו'. רַבִּי חֲזִיא פְתַח, (תהלים לה) חוֹנָה מְלֶאךְ יי' סְבִיב לִירְאָיו וַיַּחֲלֹצֵם. זַכָּאִין אֵינוֹן צְדִיקֵינָא, דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתֵרְעִי בִּיקְרִיהוֹן, יִתִּיר עַל דִּילִיָּהּ. תָּא חֲזִי, כַּמָּה אֵינוֹן בְּנֵי

עֲלָמָא, דְּמַחְרָפִי וּמַגְדִּפִי לְעֵילָא, כְּגוֹן סִנְחָרִיב חֲרָף וְגִדְרָא, וְאָמַר (מַלְכִּים ב יח) מִי בְּכָל
אֱלֹהֵי הָאָרְצוֹת וְגו' . וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָחִיל, וְלֹא תִבֶּע מִנִּיה. כִּיּוֹן דְּאוֹשִׁיט יְדֵיהָ עַל
חֲזָקֶיהָ, מַה כְּתִיב (מַלְכִּים ב יט) וַיֵּצֵא מֶלֶאךָ יְי' וַיַּךְ בְּמַחֲנֶה אֲשׁוּר וְגו'.

תרגום לעברית

אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ - זֶהוּ מְקוֹם נִכְבֵּד שֶׁל קֹדֶשׁה, שֶׁהָרִי מִחוּצָה לוֹ הֵם אֱלֹהִים אֲחֵרִים.
בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' - זֶהוּ כְּבוֹד שְׁלֹמֶעֱלָה. מִמְּקוֹמוֹ - זֶה כְּבוֹד שְׁלֹמֶטָה. זֶהוּ סוּד עֲטָרַת
הַשִּׁבְתָּ, וְלִכֵּן אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ. אֲשֶׁרִי חָלְקוֹ שֶׁל מִי שְׂאוֹכָה לְכַבֵּד אֶת הַשִּׁבְתָּ. אֲשֶׁרִי
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה עֲבֹר לִפְנֵי הָעָם וְגו'. רַבִּי חֵיִיא פִּתְחָה,
(תְּהִלִּים לֵד) חֲנָה מֶלֶאךָ ה' סָבִיב לִירְאָיו וַיִּחְלָצֵם. אֲשֶׁרִי הַצַּדִּיקִים שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
רוֹצֶה בְּכַבּוּדָם יוֹתֵר עַל שְׁלוֹ. בֹּא רְאֵה כִּמָּה הֵם בְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁמַּחְרָפִים וּמַגְדִּפִים לְמַעְלָה,
כְּמוֹ שֶׁסִּנְחָרִיב חֲרָף וְגִדְרָא וְאָמַר (מַלְכִּים ב יח) מִי בְּכָל אֱלֹהֵי הָאָרְצוֹת וְגו'. וְהִקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא מָחִיל וְלֹא תִבֶּע מִמֶּנּוּ. כִּיּוֹן שֶׁהוֹשִׁיט אֶת יָדוֹ עַל חֲזָקֶיהָ, מַה כְּתוּב? (שֵׁם יט)
וַיֵּצֵא מֶלֶאךָ ה' וַיַּךְ בְּמַחֲנֶה אֲשׁוּר וְגו'.

טקסט הזוהר

יִרְבְּעֵם בֵּין נֶבֶט הָיָה פָּלַח לְעַבְדָּה זָרָה, וּמִקְטֹר לָהּ, וּמִזְבֵּחַ לָהּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא
תִבֶּע מִנִּיה. וְכֵד אֶתָּא עַדוֹ נְבִיאָה, וְאֶתְנַבִּי עֲלֶיהָ, וְאוֹשִׁיט יִרְבְּעֵם יָדָא לְקַבְּלֶיהָ, מַה כְּתִיב
(מַלְכִּים א יג) וַתִּיבֹשׁ יָדוֹ וְגו', וְלֹא יָכַל לְהַשִּׁיבָהּ אֵלָיו. (וְעַל דְּפִלַּח לְעַבְדָּה זָרָה לֹא
תִבֶּע לִיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא)

תרגום לעברית

יִרְבְּעֵם בֵּין נֶבֶט הָיָה עוֹבֵד לְעַבְדָּה זָרָה וּמִקְטֹר לָהּ וּזְזוּבָח לָהּ, וְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא תִבֶּע
מִמֶּנּוּ. וְכִשְׁפָּא עַדוֹ הִנְבִּיא וְהִתְנַבֵּא עֲלֶיהָ, וְהוֹשִׁיט יִרְבְּעֵם אֶת יָדוֹ כְּנִגְדּוֹ - מַה כְּתוּב? (שֵׁם
א יג) וַתִּיבֹשׁ יָדוֹ וְגו', וְלֹא יָכַל לְהַשִּׁיבָהּ אֵלָיו. [וְעַל שֶׁעַבְדָּה לְעַבְדָּה זָרָה לֹא תִבֶּע אוֹתוֹ
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא].

פֶּרַעַה חֲרָף וְגִדָּף, וְאָמַר (שמות ה) מִי יִי' וְגו'. וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא תִּבְעַ מַנְיָה, עַד דְּסָרִיב בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, דְּכַתִּיב, (שמות ט) עוֹדֶךָ מִסְתּוֹלֵל בְּעַמִּי. (שמות ט) הִנֵּה יָד יִי' הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ וְגו', וְכֵן בְּכָל אֲתֵר, קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא תִּבְעַ עֲלִבּוֹנָא דְּצַדִּיקִיָּא יִתִּיר עַל דִּילֵיהּ.

תרגום לעברית

פֶּרַעַה חֲרָף וְגִדָּף, וְאָמַר (שמות ה) מִי ה' וְגו', וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא תִּבְעַ מִמֶּנּוּ, עַד שְׁסָרֵב לְיִשְׂרָאֵל, שְׁכָתוֹב (שם ט) עוֹדֶךָ מִסְתּוֹלֵל בְּעַמִּי, (שם) הִנֵּה יָד ה' הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ וְגו'. וְכֵן בְּכָל מְקוֹם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תוֹבֵעַ אֶת עֲלִבּוֹן הַצַּדִּיקִים יוֹתֵר עַל שְׁלוֹ.

טקסט הזוהר

הָכָא מִשָּׁה, אָמַר עוֹד מְעַט וּסְקִלוֹנִי, אָמַר לֵיהּ קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִשָּׁה לָאוּ עֵידֵן הוּא לְמַתְּבַע עֲלִבּוֹנָה, אֲלֵא עֲבוּר לְפָנֵי הָעָם, וְאַחֲמִי מֵאֵן יוֹשִׁיט יָדוֹי לְקַבְּלָהּ, וְכִי בְּרִשׁוּתֵיהּ אֶת קָאִים, אוּ בְּרִשׁוּתֵי.

תרגום לעברית

כָּאֵן מִשָּׁה אָמַר (שם יז) עוֹד מְעַט וּסְקִלוֹנִי. אָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִשָּׁה, אֵינּוּ זְמַן לְתַבַּע אֶת עֲלִבּוֹנָה, אֲלֵא עֲבוּר לְפָנֵי הָעָם, וְנִרְאָה מִי יוֹשִׁיט יָדוֹ כְּנִגְדָּךְ. וְכִי בְּרִשׁוּתָם אֶתְּה עוֹמֵד, אוּ בְּרִשׁוּתֵי?

טקסט הזוהר

וּמִטָּה אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת הַיָּאֹר קַח בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ.

תרגום לעברית

וּמִטָּה אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת הַיָּאֹר קַח בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ.

השלמה מההשמטות (סימן ו)

תנאי אמר רבי יוסי גלילי הוה חוטרא מתרין סטרין משמא קדישא, חד סטרא דרחמי ודינא באתון גלילי, וחד סטר דינא בדינא נחש עלי צור. תא חזי כתיב (שמות י"ד) ואתה הרים את מטף ונטה את ידך על הים. מאי ונטה, כלומר נטה בחד גיסא דגליליא ברחמי ודינא, וכתיב ויט משה את ידו ולא כתיב וישלח משה את ידו. כלומר, אסטי מחד גיסא. ואי תימא דגלילי הוה מקדמת דנא נחש עלי צור, אלא באסנא אתגלילי דכתיב (שמות ד) וישליכהו ארצה ויהי לנחש, בההיא שעתא אתגלילי נחש עלי צור.

תרגום לעברית

שנינו, אמר רבי יוסי, חקוק היה המטה משני צדדים מהשם הקדוש, צד אחד של רחמים ודין באותיות חקוקות, וצד אחד דין בדין - נחש עלי צור. בא ראה, כתוב (שמות יד) ואתה הרים את מטף ונטה את ידך על הים. מהו ונטה? כלומר, הטה בצד אחד שחקוק ברחמים ודין, וכתוב ויט משה את ידו, ולא כתוב וישלח משה את ידו. כלומר, הטה מצד אחד. ואם תאמר שחקוק היה מזמן קדמון נחש עלי צור, אלא בסנה נחקק, שכתוב (שמות ד) וישליכהו ארצה ויהי לנחש. בשעה ההיא נחקק נחש עלי צור.

טקסט הזוהר

ותא חזי אמר רבי יהודה בעא קודשא בריה הוא דשמוי הוו (דהו) גלילי בחוטרא יעבידו אתאן, ותנאי תרין אתין אתעבידו בימא בההוא סטר דסטא משה ברחמי ודינא, בזע ימא לישראל ביי"ב שבילין ואתיב בדינא על מצראי ואטבע להון בתהומא. הדיא הוא דכתיב, (שמות י"ד) וישב ה' עליהם את מי הים מההיא שעתא בעא לאפקא מיא. אמר ליה קודשא בריה הוא אסטי חוטרא מגיסא אוחרא ותריין אתאן אתעביד ביה, כמה דאתעביד מסטרא אוחרא, חד את הקא וחד את במריבה. אבל השתא, (שמות

י"ז) והכית בצור, באן צור, בהאי צור, וסליק נחש דלזמנא אחרא. אמר רבי אלעזר מאי דכתיב (במדבר כ) קח את המטה והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם. מהו ודברתם.

תרגום לעברית

ובא ראה, אמר רבי יהודה, רצה הקדוש ברוך הוא ששמותיו שהיו חקוקים במטה יעשו האותות, ולמדנו, שני אותות נעשו בים. בצד ההוא שהטה משה ברחמים ודין קרע הים לישראל בשנים עשר שבילים, והשיב בדין על המצרים והטביע אותם בטהום. זהו שכתוב (שם יד) וישב ה' עליהם את מי הים. מאותה שעה רצה להוציא מים. אמר לו הקדוש ברוך הוא: הטה המטה מצד אחר ושני אותות תעשה בו, כמו שנעשה מהצד האחר, אות אחד כאן ואות אחד במריבה. אבל עתה - (שמות יז) והכית בצור. באיזה צור? בזה הצור, ויעלה נחש של זמן אחר. אמר רבי אלעזר, מהו שכתוב (במדבר כ) קח את המטה והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם? מהו ודברתם?

טקסט הזוהר

אמר רבי אלעזר מני ליה על נחש דהא אתעביד בצור. השתא בעי דאתעביד בנחש לאשלמא שמוי דקודשא בריך הוא באלין אתין, משמע דכתיב ודברתם וכתיב (במדבר כ"א) וידבר העם באלהים ובמשה. מה כתיב בתריה, וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים וגו'. מה נחש חיליה בפומיה, אוף הכא בפומא ומשה לא עבד הכי, אלא הכה, מחא ולא אשלים שמא, אלא חזר בקדמיתא (כקדמיתא) בשמא דצור ושבק שמא דנחש. הדא הוא דכתיב ויה, ולא כתיב וידבר, כמה דאתפקד, ודברתם. דתנינן צור למעבד, ונחש למללא. (במדבר כ) ויה את הסלע במטהו פעמים, חד דעבר וחד השתא.

אמר רבי אלעזר, צוה אותו על הנחש, שהרי נעשה בצור. עתה צריך שיעשה בנחש להשלים שמו של הקדוש ברוך הוא באלו האותות, משמע שכתוב ודברתם, וכתוב (שם כא) וידבר העם באלהים ובמשה. מה כתוב אחריו? וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים וגו'. מה נחש כחו בפיו, אף כאן בפיו. ומשה לא עשה כה, אלא הכה, הכה ולא השלים השם, אלא חזר כבראשונה בשם של צור ועזב שם של נחש. זהו שכתוב ויה, ולא כתוב וידבר, כמו שנצטוה - ודברתם. ששנינו, צור לעשות, ונחש לדבר. (שםכ) ויה את הסלע במטהו פעמים. אחד שעבר ואחד עתה.

טקסט הזהיר

תניא אמר רבי אלעזר ביה שעתא אשתאר שמא, כלומר דלא אשתלים ביה הוא אות דשביק משה נחש ולא אשתלים כל שמא, דהא בחד גיסא אשתלים. בימא מגיסא אוחרא, שרי בצור ולא אשתלים בנחש. אמר ליה קודשא בריך הוא, עבדת דשרי שמי ולא אשתלים למעבד אתוון, אוף את שרית, ולא תשתלים. (במדבר כ) לכן לא תביאו, שרית לאפקא לון, ולא תשתלים לאעלא לון לארעא. לכן לא תביאו, אמר רבי אלעזר ידע לבא דמשה בקדמיתא, דדחיל כד חמא נחש. דכתיב (שמות ד') וינס משה מפני לבא, חמא ולא ידע.

תרגום לעברית

שנינו, אמר רבי אלעזר, באותה שעה נשאר השם, כלומר שלא נשלם באות ההוא, שעזב משה הנחש ולא נשלם כל השם, שהרי בצד אחד נשלם. בים מצד אחר. התחיל בצור ולא נשלם בנחש. אמר לו הקדוש ברוך הוא: עשית שהתחיל שמי ולא נשלם לעשות אותות, אף אתה תתחיל ולא תשלים. (במדבר כ) לכן לא תביאו, התחלת

להוציא אותם - ולא תשלם להכניס אותם לארץ. לכן לא תביאו. אמר רבי אלעזר, ידע לב של משה בראשונה, שהתירא כְּאִשֶּׁר רָאָה הַנֶּחֱשׁ, שְׁכַתוֹב (שמות ד) וַיָּנֶס מֹשֶׁה מִפָּנָיו. הֲלֵב רָאָה וְלֹא יָדַע.

טקסט הזהיר

אמר רבי אלעזר כתיב (במדבר כ"א) וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נֶחֱשׁ נֶחֱשֶׁת וַיְשִׁימֶהוּ עַל הָנֶס, עַל נֶס לֹא כְּתִיב אֲלֵא עַל הָנֶס. בָּעֵא לְאַתְקִנָּא מָה דְּחָסֵר. אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּתִיב (במדבר כ"ז) לְהַקְדִּישְׁנִי בְּמִים, בְּמִים וְלֹא בְּדָבָר אֲחֵר. כָּשֶׁם שֶׁהַתְּחִלָּתָּ בְּמִים, בְּעֵינָא דִּישְׁתָּלִים בְּשָׁמִי הָנֶס בְּמִים. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֲתֵרָא דְּחָסֵר לֹא שְׁלִים אֲבָל אֶת מַגִּיד נֶסָא חָדָא (נ"א הכא).

תרגום לעברית

אמר רבי אלעזר, כתוב (במדבר כא) וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נֶחֱשׁ נֶחֱשֶׁת וַיְשִׁימֶהוּ עַל הָנֶס. עַל נֶס לֹא כְּתוּב, אֲלֵא עַל הָנֶס. רָצָה לְתַקֵּן מָה שְׁחָסֵר. אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּתוּב (במדבר כז) לְהַקְדִּישְׁנִי בְּמִים, בְּמִים וְלֹא בְּדָבָר אֲחֵר. כָּשֶׁם שֶׁהַתְּחִלָּתָּ בְּמִים, רְצוֹנִי שִׁישְׁתָּלֵם בְּשָׁמִי הָנֶס בְּמִים. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מְקוֹם שְׁחָסֵר לֹא שְׁלֵם, אֲבָל אֶתָּה תִּמְשִׁיךְ נֶס אֶחָד (כאן).

טקסט הזהיר

אמר רבי יהושע כתיב (במדבר כ"א) עֲשֵׂה לָהּ שָׂרָף, עֲשֵׂה לָהּ, לְתוֹעֲלָתָהּ. עֲשֵׂה לָהּ, תְּקִין מָה דְּחָסֵרָתָּ וְעַם כָּל זֶה, לֹא תִקֵּן אֲלֵא רֵאִיָּה, שְׁהִיוּ רוּאִים בְּנֶחֱשׁ וְחִיִּין, אֲבָל לֹא נִקְדָּשׁ שְׁמָא בְּמִים וְאַשְׁתָּאָר חָסֵר מִהַשָּׂאָר. וְתִקְנֶתָּ בְּרֵאִיָּה, (דברים ל"ב) עֲלֶה אֶל הָר הָעֵבְרִים וְרֵאֵה, הִנֵּה רוּאָה בְּעֵינֶיךָ וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבוֹר (במדבר כ"ז) וְרֵאִיתָ אוֹתָהּ וְנִאֲסַפְתָּ אֶל עַמֶּךָ. תָּא חֲזִי דְאֶפִּילוּ רֵאִיָּה כִּיּוֹן דְּעֵבֵד רֵאִיָּה, בְּהֵאִי אֲשָׁלִים לִיה רֵאִיָּה, אֲבָל לֹא אֲשָׁלִים שְׁמָא בְּמִיָּא כְּמוֹ שָׂאָר כָּל שְׁמָא.

אמר רבי יהושע, כתוב (במדבר כא) עשה לך שרף. עשה לך - לתועלתך. עשה לך - תכן מה שחפרת. ועם כל זה לא תכן אלא הראיה, שהיו רואים בנחש וחיים. אבל לא נקדש השם במים, ונשאר חסר מהשאר. ותקנת בראיה - (דברים לב) עלה אל הר העברים, וראה, הנך רואה בעיניך, (שם לא) ושמה לא תעבר, (במדבר כז) וראית אתה ונאספת אל עמך. בא וראה שאפלו ראיה, כיון שעשה ראיה, בזה השלים לעצמו הראיה, אבל לא השלים את השם במים כמו שאר כל השמות.

טקסט הזהר

אמר רבי יצחק בשעה דאמר קודשא בריך הוא, (במדבר כ) לכן לא תביאו. אמר משה, האי חויה לתקלא עלמא הוא. אמר ליה משה, לאו הכי, דינא לחייביא וחיין למארי קשוט, באותה שעה דכתיב (במדבר כ) וראה אותו וחי ידע משה דרכיו והצדיק עליו את הדין. פתח ואמר, (דברים ל"ב) הצור תמים פעלו, דא הוא צור דקאמרינן (דברים ל"ב) אל אמונה ואין עול דכתיב, וראה אותו וחי. וכתיב (שמואל ב' כ"ב) האל תמים דרכו.

תרגום לעברית

אמר רבי יצחק, בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא (במדבר כ) לכן לא תביאו, אמר משה, הנחש הזה הוא לתקלה בעולם הזה. אמר לו הקדוש ברוך הוא, לא כן - דין לחיבים, וחיים לבעלי האמת. באותה שעה שכתוב (במדבר כ) וראה אותו וחי, ידע משה דרכיו והצדיק עליו את הדין. פתח ואמר, (דברים לב) הצור תמים פעלו. זהו הצור שאנחנו אומרים (שם) אל אמונה ואין עול, שכתוב וראה אותו וחי, וכתוב (שמואל ב' כב) האל תמים דרכו.

אמר ר' חייא והא תנינן, אל, גזרת רחמי הוא כמה דאת אמר (דכתיב) (במדבר כ"ג) אל מוציאם ממצרם, (שמות ל"ד) אל רחום וחנון. אמר ליה, לאו הכי. דתנינן, שליט רחמי על דינא, אל בלחודוי יכולת הוה ליה ורשותיה הוה דיליה. מאי יכולת, שולטנותא דאל, אתגבר גזירה דיליה. כמה דאת אמר, (בראשית ל"א) יש לאל ידי, ורשותא דיליה יכולת דעינא בישא. כמה דאת אמר יש לאל ידי. אמר ליה, והא כתיב (דברים י') האל הגדול הגבור, אל גדול נצחא, אל בלחודוי נצחא. וכתיב (דברים ל"ב) הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט. הא צור (דברים ל"ב) אל אמונה ואין עול, הא נחש עלי צור.

תרגום לעברית

אמר רבי חייא, והרי שנינו, אל - גזרת רחמים היא, כמו שנאמר (במדבר כג) אל מוציאם ממצרים, (שמות לד) אל רחום וחנון. אמר לו, לא כה, שלמדנו, שולט רחמים על הדין. אל לבדו יכולת היתה לו והרשות היתה שלו. מה היכלת? שליטה של אל, התחזקה גזרה שלו, כמו שנאמר (בראשית לא) יש לאל ידי, ורשות שלו יכולת של עין רעה, כמו שנאמר יש לאל ידי. אמר לו, והרי כתוב (דברים י') האל הגדל הגבור. אל גדול נוצח, אל לבדו נוצח. וכתוב (שם לב) הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט. זה צור (שם) אל אמונה ואין עול. זה נחש עלי צור.

טקסט הזוהר

נהדר למילי קדמאי, וכתיב (איוב ח) האל יעזב משפט, חס ושלום. אמר רבי אלעזר היינו דכתיב (תהלים פ"ה) אשמעה מה ידבר האל וגו'. (שמות ד) וישלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו, כמה דאת אמר (דברים כ"ז) מטה משפט, מטה כלפי חסד.

נחזור לדברים הראשונים. וכתוב (איוב ח) האל יעזוב משפט, חס ושלום?! אמר רבי אלעזר, זהו שכתוב (תהלים פה) אשמעה מה ידבר האל וגו'. (שמותד) וישלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו, כמו שנאמר (דברים כז) מטה משפט. מטה כלפי חסד.

טקסט הזהר

אמר רבי יוסי שני מטות היו, א' של משה וא' של הקדוש ברוך הוא. מאי משמע, דכתיב (שמות ד) ומטה האלהים. דתנינן, בשעה שהיה נוטל משה המטה ברשותו, היה כאילו שלו. הלא הוא דכתיב (שמות ד) ויקח משה את מטה האלהים בידו, כיון דאמר ויקח משה, איני יודע שלקחו בידו. אלא מהו בידו, ברשותו ביכלתו.

תרגום לעברית

אמר רבי יוסי, שני מטות היו, אחד של משה ואחד של הקדוש ברוך הוא. מהיכן לומדים? שכתוב (שמות ד) ומטה האלהים. ששנינו, בשעה שהיה נוטל משה המטה ברשותו, היה כאילו שלו. זהו שכתוב (שם) ויקח משה את מטה האלהים בידו. כיון שאמר ויקח משה, איני יודע שלקחו בידו? אלא מהו בידו? ברשותו, ביכלתו.

טקסט הזהר

ואמר רבי יוסי ברשותו של משה היה, עד שהוקם המשכן. כיון שהוקם המשכן, חזר המטה לפני העדות ומשה היה נוטלו לעשות בו נסים. הלא הוא דכתיב (במדבר כ) ויקח משה את המטה מלפני ה', כיון שלקחו הרי הוא ברשותו וכשלו היה.

תרגום לעברית

ואמר רבי יוסי, ברשותו של משה היה עד שהוקם המשכן. כיון שהוקם המשכן, חזר המטה לפני העדות, ומשה היה נוטלו לעשות בו נסים. זהו שכתוב (במדבר כ) ויקח משה את המטה מלפני ה'. כיון שלקחו הרי הוא ברשותו וכשלו היה.

אמר ר' יהושע, אותו המטה של סנפירינון ה'ה, ומששת ימי בראשית נברא. כמה דתנינו והמכתב והמטה. רבי יהודה אמר, של עץ ה'ה. מאן דאמר של סנפירינון ה'ה, דכתיב (יחזקאל א) כמראה אבן ספיר דמות כסא, וכתיב (שמות ד) מטה האלהים. ומאן דאמר של עץ ה'ה, כדכתיב (שמות ט"ו) ויורהו ה' עץ וגו' שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו. אמר הקדוש ברוך הוא, מכאן הרי חק ומשפט לעשות נסים, חק ומשפט. נחש עלי צור דכתיב (משלי ל) נחש עלי צור. ושם נסהו משום דכתיב (שמות ט"ו) וימתקו המים.

תרגום לעברית

אמר רבי יהושע, אותו המטה של סנפירינון ה'ה, ומששת ימי בראשית נברא, כמו ששנינו, והמכתב, והמטה. רבי יהודה אמר, של עץ ה'ה. מי שאמר של סנפירינון ה'ה - שכתוב (יחזקאל א) כמראה אבן ספיר דמות כסא, וכתוב (שמות ד) מטה האלהים. ומי שאמר של עץ ה'ה - שכתוב (שם טו) ויורהו ה' עץ וגו' שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו. אמר הקדוש ברוך הוא, מכאן הרי חק ומשפט לעשות נסים, חק ומשפט. נחש עלי צור - שכתוב (משלי ל) נחש עלי צור. ושם נסהו, משום שכתוב (שמות טו) וימתקו המים.

טקסט הזוהר

דבר אחר, אמר הקדוש ברוך הוא מכאן ולהלאה חק ומשפט שלא יהא נקדש אלא במים שנמתקו. אמר רבי יהודה, כתיב, כי מרים הם מכאן שנינו, יש מים עכורים ויש מים צלולים, יש מים מרים ויש מים מתוקים. ויצעק אל ה', למח צעק, מכאן שהיה בצער באותה שעה. אמר לו, משה הנחש שנהפך בסנה עכשיו אצטרף לחקא ליה בצור, ותרנוייהו עמדו על המים המרים. ואותה שעה אתחקק צור בנחש שהיה בו קודם. הדא הוא דכתיב (שמות ט"ו) שם שם לו חק ומשפט.

דָּבָר אַחֵר, אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִכָּאן וּלְהֵלָא חֹק וּמִשְׁפָּט, שְׁלֹא יִהְיֶה נִקְדָּשׁ אֱלֹא בַּמִּים שְׁנִמְתָּקוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתוּב כִּי מָרִים הֵם. מִכָּאן שְׁנִינּוּ, יֵשׁ מִים עֲכוּרִים וְיֵשׁ מִים צְלוּלִים, יֵשׁ מִים מָרִים וְיֵשׁ מִים מְתוּקִים. וַיִּצְעַק אֵל ה' - לָמָּה צָעַק? מִכָּאן שֶׁהִיא בִּצְעָר בְּאוֹתָהּ שָׁעָה. אָמַר לוֹ: מֹשֶׁה, הִנֵּחֵשׁ שְׁנֵהפֶךְ בְּסִנְהָ, עֲכָשׁוּ אֶצְטָרֵךְ לַחֲקֹק אוֹתוֹ בְּצוּר. וּשְׁנִינָהֶם עָמְדוּ עַל הַמִּים הַמָּרִים. וְאוֹתָהּ שָׁעָה נִחְקֹק צוּר בְּנִחְשׁ שֶׁהִיא בּוֹ קֹדֶם. זֶהוּ שְׁכַתוּב (שם) שָׁם שָׁם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט.

טקסט הזהור

כַּד אֵתָא ר' אַבָּא, אָתוּ שְׁאִילוֹ קָמִיה. אָמַר לָהּ שְׁפִיר קֹאמֵר רַבִּי יְהוּדָה, וְהִכִּי הוּא, וְאַנָּא אִיצְטְרִיךְ לְגַלְיָה רְזָא דְמַלְהָ, וְהָא חֲזִינָא דְרַבִּי יְהוּדָה גָּלִי לָהּ. אֱלֹא אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה, מֹשֶׁה הִשְׁתָּא בְּמִצְרַיִם, הִיא הַמַּטָּה שֶׁל אֶהְרֹן לְדַחֲוֹת הַקֵּשׁ הַשּׁוֹלֵט עַל יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם. אֲבָל כְּשִׁינְאוּ מִמִּצְרַיִם, כִּמָּה מִקְטָרְגִי מִזְמָנִי עַל יִשְׂרָאֵל לְדַחֲוֹתָם בָּיָם, כִּמָּה מִים מָרִים נִזְדַּמְנוּ וְקִטְרָגוּ.

תרגום לעברית

כַּאֲשֶׁר בָּא רַבִּי אַבָּא, בָּאוּ שְׁאִילוֹ לְפָנָיו. אָמַר לָהֶם, יָפָה אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְכָךְ הוּא, וְאַנִּי צָרִיךְ לְגַלּוֹת סוּד הָעֲנִיָּן, וְהִרִי רָאִינוּ שְׁרַבִּי יְהוּדָה גָּלָה אוֹתוֹ. אֱלֹא אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה: מֹשֶׁה, עֲתָה בְּמִצְרַיִם הִיא הַמַּטָּה שֶׁל אֶהְרֹן לְדַחֲוֹת הַקֵּשׁ הַשּׁוֹלֵט עַל יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם. אֲבָל כְּשִׁינְאוּ מִמִּצְרַיִם, כִּמָּה מִקְטָרְגִים מִזְמָנִים עַל יִשְׂרָאֵל לְדַחֲוֹתָם בָּיָם, מִים מָרִים נִזְדַּמְנוּ וְקִטְרָגוּ.

טקסט הזהור

בָּאוּ לָיָם, בָּא רָהֵב שָׁרוּ שֶׁל מִצְרַיִם וְשָׁל יָם אָמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה הָרִם (את מטֶרְ) וְנִטָּה (את) יָדָהּ. כִּיּוֹן דָּאֲמַר הָרִם אֶת מִטָּה מַהוּ וְנִטָּה אֶת יָדָהּ, אֱלֹא הָרִם אֶת מִטָּה נֶגֶד רָהֵב שָׁרוּ שֶׁל מִצְרַיִם. בָּאוּ לְמָרָה, כִּמָּה מִים מָרִים נִזְדַּמְנוּ אֶצְלָם וְנִצְטָעַר מֹשֶׁה

וַיִּצְעַק. הֲדָא הוּא דְכְתִיב (שמות ט"ו) וַיִּצְעַק אֶל ה'. אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מִשָּׁה, הָרִי לָךְ עֶצֶה בָּזָה. הַשְּׁלֵךְ הַמַּטָּה אֶצְלָם וַיִּתְחַקֵּק נָחַשׁ עָלֵי צוּר, שְׁנִיָּהֶם בְּיַחַד, וַיִּצּוּלוּ. הֲדָא הוּא דְכְתִיב (שם) וַיּוֹרֶהוּ ה' עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם. עֵץ, כְּמָה דְאִתְמַר (קהלת י"א) מְקוֹם שִׁיפּוֹל הָעֵץ, שֶׁהוּא עֶצֶה, וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם. וְכְתִיב (שמות ט"ו) שָׁם שָׁם לֹא חָק וּמִשְׁפָּט, נָחַשׁ עָלֵי צוּר. וְשָׁם נִסָּהוּ, עֲטָרָהוּ בְּנִסִּים אָמַר הַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַאֵן וּלְהִלָּאָה הָרִי לָךְ שִׁיעָמוּד אֶצְל הַמַּיִם הָרִי לָךְ לְהִתְקַדֵּשׁ שָׁמַי בְּמַיִם.

תרגום לעברית

בָּאוּ לָיִם - בָּא רָהֵב, שָׁרוּ שֶׁל מִצְרַיִם וְשָׁל יָם, אָמַר הַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה: הָרִם וּנְטָה יָדְךָ. בִּיּוֹן שֶׁאָמַר הָרִם אֶת מַטֵּה, מָהוּ וּנְטָה אֶת יָדְךָ? אֵלֹא הָרִם אֶת מַטֵּה נֶגֶד רָהֵב שָׁרוּ שֶׁל מִצְרַיִם. בָּאוּ לְמָרָה - כְּמָה מַיִם מָרִים נִזְדַּמְּנוּ אֶצְלָם וּנְצִטְעָר מִשָּׁה וַיִּצְעַק, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שמות טו) וַיִּצְעַק אֶל ה'. אָמַר לוֹ הַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִשָּׁה, הָרִי לָךְ עֶצֶה בָּזָה - הַשְּׁלֵךְ הַמַּטָּה אֶצְלָם וַיִּתְחַקֵּק נָחַשׁ עָלֵי צוּר, שְׁנִיָּהֶם בְּיַחַד, וַיִּצּוּלוּ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שם) וַיּוֹרֶהוּ ה' עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם. עֵץ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (קהלת יא) מְקוֹם שִׁיפּוֹל הָעֵץ, שֶׁהוּא עֶצֶה, וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם. וְכְתוּב (שמות טו) שָׁם שָׁם לֹא חָק וּמִשְׁפָּט, נָחַשׁ עָלֵי צוּר. וְשָׁם נִסָּהוּ, עֲטָרָהוּ בְּנִסִּים. אָמַר הַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מְכַאֵן וּלְהִלָּאָה הָרִי לָךְ שִׁיעָמוּד אֶצְל הַמַּיִם, הָרִי לָךְ לְהִתְקַדֵּשׁ שָׁמַי בְּמַיִם.

טקסט הזוהר

כְּשֶׁבָּאוּ לְאֵלִים, בָּאוּ הַמַּיִם לְקִטְרֵג בָּהֶם. אָמַר הַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּמָקוֹם הַזֶּה אֵין צָרִיךְ מַטָּה. הָרִי יַעֲקֹב שֶׁהוּא אֵילָן בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ וְהוּא שְׁבַעִים תְּמָרִים וּשְׁתֵּים עָשָׂרָה עֵינֹת מַיִם, שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַעִים בְּשִׁבְעִים עַמּוּדִים וַיִּבְּ שְׁבַעִים. כְּמָה דְאִתְּ אָמַר (ישעיה א) כִּי יָבוֹשׁוּ מְאִילִים אֲשֶׁר חִמְדָּתָם. מִיָּד, וַיִּחַנּוּ שָׁם עַל הַמַּיִם בְּמָקוֹם הַזֶּה שֶׁנֶּקְרָא אֵילָן, וְהוּא

אלים. משמע דכתיב על המים, ומשמע דכתיב שם שם לו ולא במקום אחר ושם שלטו בני ישראל על המים ולא הוצרך המטה. מכאן ולהלאה איצטריך המטה, בנחש עלי צור אצל המים.

תרגום לעברית

כשבאו לאילים - באו המים לקטרג בהם. אמר הקדוש ברוך הוא: במקום הזה אין צריך מטה. הרי יעקב שהוא אילן בשבעים נפש, והוא שבעים תמרים, ושנים עשרה עינת מים, שנים עשר שבטים בשבעים עמודים ושנים עשר שבטים, כמו שנאמר (ישעיה א) כי יבשו מאילים אשר חמדתם. מיד - ויחנו שם על המים במקום הזה שנקרא אילן, והוא אילם. ממשמע שכתוב על המים, וממשמע שכתוב שם שם לו חק ומשפט, ולא במקום אחר, ושם שלטו בני ישראל על המים ולא הוצרך המטה. מכאן ולהלאה הוצרך המטה בנחש עלי צור אצל המים.

טקסט הזוהר

באו לחורב באו המים לקטרג, אמר ליה הקדוש ברוך הוא, (שמות ט"ז) והפית בצור, המטה איצטריך הכא והפית לאלו באותו צור ולא בנחש. אמר משה יתיר איצטריך הכא, אנא חמי מים דבעין לשטפה. אמאי, (שמות ט"ז) הנני עומד לפניך שם על הצור בחורב והפית בצור. אמר הקדוש ברוך הוא למשה, עדין במריבה עתידין המים לקטרג יותר, שהם מים עכורים רעים וזדונים וזדונוגו בהם ישראל בגלוי לעיניהן. ואותה שעה איצטריך המטה והתיר עליהם הנחש בגלוי לעיניהם, ויתקדש שמי. הדיא הוא דכתיב, להקדישני במים לעיניהם. מהו לעיניהם, דכר שזדונוגו בהם בגלוי.

תרגום לעברית

באו לחורב - באו המים לקטרג. אמר לו הקדוש ברוך הוא, (שמות יז) והפית בצור. המטה נצרך כאן, והפית לאלו באותו צור, ולא בנחש. אמר משה, יותר צריך כאן, אני רואה מים שרוצים לשטף. מדוע? (שם) הנני עומד לפניך שם על הצור בחורב והפית

בצור. אמר הקדוש ברוך הוא למשה: עדין במריבה עתידין המים לקטרג יותר, שהם מים עכורים, רעים וזדונים, ויזדוּגוּ בהם ישראל בגלוי לעיניהם. ואותה שעה נצרך המטה והתיר עליהם הנחש בגלוי לעיניהם, ויתקדש שמי. זהו שכתוב (במדבר כז) להקדישני במים לעיניהם. מהו לעיניהם? דבר שנזדוּגוּ בהם בגלוי.

טקסט הזהר

תא חזי, הכי חמא דוד. דכתיב, (תהלים קכ"ד) לולי ה' שהיה לנו בקום עלינו אדם, זה פרעה. (תהלים קכ"ד) אזי עבר על נפשנו המים הזדונים כדאמרין (תהלים קכ"ד) נפשנו כצפור נמלטה מפח יוקשים.

תרגום לעברית

בא ראה, כך ראה דוד, שכתוב (תהלים קכ"ד) לולי ה' שהיה לנו בקום עלינו אדם. זה פרעה. (שם) אזי עבר על נפשנו המים הזדונים, כמו שאמרנו. וכתוב (שם) נפשנו כצפור נמלטה מפח יוקשים.

טקסט הזהר

אמר רבי אבא, מה ראה משה באותה שעה שלא עשה בנחש, אלא ישראל היו דוחקים למשה, תנה לנו מים, נתייעץ ואמר. קודשא בריך הוא אמר לי, עמוד בנחש ואנא חמי דאין גזירה לנחש במים אלא בעפר.

תרגום לעברית

אמר רבי אבא, מה ראה משה באותה שעה שלא עשה בנחש? אלא ישראל היו דוחקים למשה, תנה לנו מים. נתייעץ ואמר, הקדוש ברוך הוא אמר לי עמד בנחש, ואני רואה שאין גזירה לנחש במים, אלא בעפר.

אמר רבי יהודה מהכא, (בראשית ג) ועפר תאכל כל ימי חייה משמע דעפר ייכול כל יומיו, אבל לא במיא. וישראל דחקין לי, ואף על גב דיתעביד ניסא, לא יתעביד באתר דא, אלא אתחקק בעפרא ולא במיא. דכתיב (שמות ד) וישליכוהו ארצה ויהי לנחש. וצור בדא אתחקק במיא במרה, וכבר עבד ניסא בהאי, דאתעביד זמנא אחרא. דכתיב, (במדבר כ) ויה את הסלע במטהו פעמים. אמר ליה קודשא בריה הוא, משה (במדבר כ) יען לא האמנתם בי להקדישני, דחשבתון דלא יכיל נחש במים. (במדבר כ) לכן לא תביאו: (עד כאן מההשמטות)

תרגום לעברית

אמר רבי יהודה, מכאן (בראשית ג) ועפר תאכל כל ימי חייה, משמע שעפר יאכל כל ימיו, אבל לא במים. וישראל דוחקים לי, ואף על גב שיעשה נס, לא יעשה במקום זה, אלא יחקק בעפר ולא במים, שכתוב (שמות ד) וישליכוהו ארצה ויהי לנחש. וצור בזה נחקק במים במרה, וכבר עשה נס בזה שנעשה בזמן אחר, שכתוב (במדבר כ) ויה את הסלע במטהו פעמים. אמר לו הקדוש ברוך הוא: משה, (במדבר כ) יען לא האמנתם בי להקדישני, שחשבתם שלא יכול הנחש במים, (שם) לכן לא תביאו:

טקסט הזוהר

מאי טעמא. משום דמחקק בנסין הוה, ושמא קדישא עלאה רשימא ביה. בקדמיתא נחש, כמה דאתמר, (משלי ל) דרך נחש עלי צור. נחש, הא אתידע דאתער צור. (נ"א ואתמר צור) באן אתר אתגלי, הכא אתגלי דכתיב הנני עומד לפניך שם על הצור. ומאן צור. כמה דאת אמר (דברים לכ) הצור תמים פעלו, ותמן ידע משה היה קאים נחש עלי צור. והא אוקימנא מלי.

מה הטעם? משום שהיה חקוק בנסיים, ורשום בו השם הקדוש העליון. בפתחלה לנחש, כמו שנאמר (משליכט) דרך נחש עלי צור. נחש, הרי נודע שמעורר צור. (ונאמר צור) באיזה מקום התגלה? כאן הוא התגלה, שכתוב הנגי עמד לפניך שם על הצור. ומה זה צור? כמו שנאמר (דברים לב) הצור תמים פעלו. ושם ידע משה איך עומד נחש עלי צור. והרי בארנו את הדברים.

טקסט הזוהר

אמר רבי יהודה, אי לישתיק קרא יאות שאילתא. אלא הא כתיב, והפית בצור ויצאו ממנו מים. אמר ליה, ודאי הכי הוא, דלית לך כל שמא ושמא, מאינון שמחזן קדישין דקודשא בריך הוא, דלא עבד נסין וגבוראן, ואפיק כלא דאצטריך לעלמא, כל שכן לאפקא הכא מיא.

תרגום לעברית

אמר רבי יהודה, אם היה הפתוח שותק - יפה שאלת. אלא הרי כתוב, והפית בצור ויצאו ממנו מים. אמר לו, ודאי כך הוא, שאין לך כל שם ושם מאותם שמות קדושים של הקדוש ברוך הוא שלא עושה נסים וגבורות ומוציא כל מה שצריך לעולם, כל שכן להוציא כאן מים.

טקסט הזוהר

אמר ליה, אי הכי, הא כתיב, (תהלים עח) הן הכה צור ויזובו מים. מאן מחי לשמיה. אמר ליה, פטישא חריפא, בקטרוי ידיע, ואת שאיל דא. אלא תא חזי, בכל אתר צור גבורה, וכד בעי קודשא בריך הוא למחאה, או לאלקאה, אתער גבורה דא וההוא גבורה מחי ולקי, ודא הוא דכתיב, הן הכה צור ויזובו מים. ואי לא דאתער צור, ולקי באתר דאצטריך, לא נביעין מיא.

אמר לו, אם כן, הרי כתוב הן הכה צור ויזובו מים. מי מכה את שמו? אמר לו, פטוש חריף ידוע בהכאותיו, ואתה שואל את זה? אלא בא ראה, בכל מקום צור זה גבורה, וכשרוצה הקדוש ברוך הוא להכות או להלקות, מתעוררת גבורה זו, ואתה הגבורה מכה ומלקה. וזהו הכתוב (תהלים עח) הן הכה צור ויזובו מים. ואם לא שמתעורר צור ומלקה במקום שצריך - לא נובעים מים.

טקסט הזוהר

אמר ליה, אי הכי, הא כתיב, (דברים לב) צור ילדה תשי. ותנינן מאי תשי, כלומר חלשת ליה. אמר ליה ודאי הכי הוא, דאלמלי ינדעון חייבא, דהאי צור זמינא לאתערא לקבליהו, ולא לקאה לון, ימנעון מלמיחב קמיה, אלא חלשא איהי בעינייהו, הואיל ולא מסתכלי בה, ולא מסתכלי בארחייהו (ס'א בכרסייהו) ועל דא צור ילדה תשי.

תרגום לעברית

אמר לו, אם כן, הרי כתוב (דברים לב) צור ילדה תשי. ושנינו, מה זה תשי? כלומר החלשת אותו. אמר לו, ודאי כן זה, שאלמלא ידעו הרשעים שהצור הזה עתיד להתעורר כנגדם ולהלקות אותם, ימנעו מלחטא לפניו, אלא חלש הוא בעיניהם, הואיל ואינם מתבוננים בו ולא מסתכלים בדרךיהם (בכסאותיהם), ועל זה צור ילדה תשי.

טקסט הזוהר

ר' אבא אמר, אית צור, ואית צור, מסטרא דצור עלאה, נפק צור אחרא. ומאי צור עלאה. צור דכל צורים. ומאי איהו, ההוא דאולידת לישראל, דכתיב צור ילדה תשי. דהא מסטרא דצור עלאה דלעילא, נפקא צור אחרא. מסטרא דאימא, נפקא גבורה.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, יֵשׁ צוֹר וְיֵשׁ צוֹר. מִצַּד הַצּוֹר הָעֲלִיּוֹן יוֹצֵא צוֹר אֲחֵר. וּמָה זֶה צוֹר הָעֲלִיּוֹן? צוֹר שֶׁל כָּל הַצּוֹרִים. וּמָהוּ? אוֹתוֹ שֶׁהוֹלִיד אֶת יִשְׂרָאֵל, שִׁכְתוֹב צוֹר יִלְדֵּךְ תִּשִּׁי. שְׁהֲרִי מִצַּד שֶׁל הַצּוֹר הָעֲלִיּוֹן שֶׁלְמַעַלָּה יוֹצֵא צוֹר אֲחֵר. מִצַּד הָאֵם יוֹצֵאת גְּבוּרָה.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (ס"ד ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

וְאַזְלָא הָא כְּהָא דְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב (תהלים קו) מִי (פ' ג' ע"א) יִמְלֹל גְּבוּרֹת יְיָ. מֵאֵי גְבוּרֹת יְיָ. לְאִכְלָלָא אֵימָא עֲלָאָה דְכָלָא, דְאָף עַל גַּב דְלָאוּ אֵימָה דִּינָא, מְסִטְרָהָא אֲשֶׁתִּכַּח, דְהָא מְסִטְרָהָא

תרגום לעברית

זֶה הוֹלֵךְ כְּמוֹ מַה שֶּׁאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר. כְּתוּב (תהלים קו) מִי יִמְלֹל גְּבוּרֹת ה'. מַה זֶה גְּבוּרֹת ה' ? לְהַכְלִיל אֶת הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל הַכֹּל. שֶׁאֵף עַל גַּב שְׂאִינָה דִין, נִמְצָא מִצְדָּה, שְׁהֲרִי הַגְּבוּרָה נִמְצָאת מִצְדָּה, וְלִכְן נִקְרֶאת הַצּוֹר הָעֲלִיּוֹן. (דברים לב) וְתִשְׁכַּח אֶל מַחְלָלָהּ - זֶה אוֹר שֶׁל אַבָּא. מַה הוּא? חֹסֵד עֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא אוֹר שֶׁל אַבָּא.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.